

Pomůžeme vám vytvořit dobré město pro chodce

praktický průvodce pro vaši obec

Chůzí ke zdraví nás a našich měst

Partnerství
pro městskou
mobilitu

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Projekt je spolufinancován z prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj.

> Proč řešit potřeby lidí, kteří chodí pěšky?

Udržitelný rozvoj není pouze globálním tématem ale **týká se každého z nás**. Dopady naší bezohlednosti vůči prostředí, ve kterém žijeme, mají vliv na každý aspekt našeho života, i když ne okamžitě, což často vede k opomíjení nebo bagatelizaci. **Současná města čelí rostoucím výzvám**, jako jsou změny klimatu, znečištění ovzduší, omezené zdroje a zvyšující se nároky na kvalitu života. **Udržitelné přístupy k rozvoji nabízí řešení**, která mohou zmírnit tyto problémy a zároveň posílit ekonomiku a sociální soudržnost.

Česká republika jako i další státy se rozhodli postupovat společně vstříc těmto výzvám a postavit se čelem k otázkám městské mobility i dalších oblastí.

„Budeme podporovat přístup všech lidí k bezpečné, cenově dostupné, přístupné, věk i gender zohledňující a udržitelné městské mobilitě a systémům pozemní a námořní dopravy, které každému umožní smysluplnou účast na sociálních a ekonomických aktivitách ve městech a obcích, a to začleněním plánů dopravy a mobility do celkových městských a územních plánů a podporou široké škály možností dopravy a mobility“.

- Nová městská agenda*

* Celosvětová úmluva přijatá na Konferenci OSN o bydlení a udržitelném rozvoji měst (Habitat III).

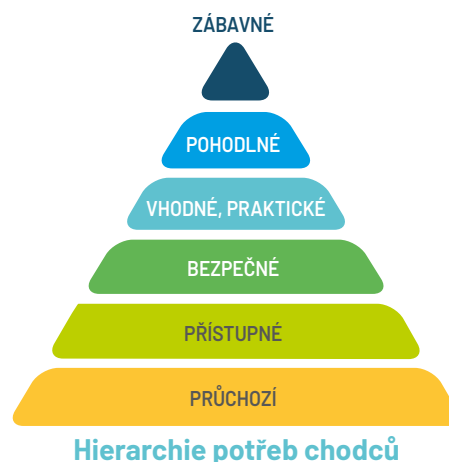
.....
”Všechny naše cesty začínají a končí chůzí. Každý z nás je někdy chodcem.
Ať už jdeme na zastávku, vynést odpadky, nebo pro auto.
.....

> Proč řešit potřeby lidí, kteří chodí pěšky?

Chůze je základní složkou každého integrovaného multimodálního a intermodálního dopravního systému a základním pilířem udržitelného města.

Největší přínosy chůze

- >> prostorově efektivní, snižuje dopravní zácpy, nulové emise, minimum hluku...
- >> sociálně spravedlivý způsob dopravy dostupný pro naprostou většinu obyvatel bez ohledu na třídu, pohlaví a věk
- >> chůze má zásadní příspěvek k fyzickému i psychickému zdraví jednotlivce
- >> obyvatelé čtvrtí, kde se chodí pěšky, mají zpravidla vyšší úroveň sociálního kapitálu a je pravděpodobnost, že budou znát své sousedy a účastnit se politického a veřejného života

zdroj: ITDP Pedestrian First, 2018

I přesto nebývá chůze často předmětem měření, není oceňována a není jí věnována náležitá pozornost. Zejména v mnoha chudších komunitách, kde je chůze hlavním způsobem dopravy, chybí chodníky i bezpečná infrastruktura. Právě chudí, děti a starší lidé jsou neúměrně postiženi životem v prostředí orientovaném na automobilovou dopravu.

Nedostatek bezpečné pěší infrastruktury má za následek více než 250 000 úmrtí chodců v silničním provozu ročně. V ČR se jedná o více jak 100 úmrtí ročně.

> Co je město pro chodce?

Místo, kde je chůze považována za běžnou součást mobility lidí, kteří se potřebují dostat do svého cíle. Je to také prostředí, kde lidé chodící pěšky mají přednost před pohybem vozidel.

Klíčové ukazatele

Klíčovými ukazateli města vhodného pro chůzi jsou hustota osídlení a propojení cílů (včetně zastávek dopravy), které jsou v docházkové vzdálenosti. Na úrovni ulic to znamená kvalitní (široké, přehledné, souvislé) chodníky/okrajové komunikace, bezpečné přechody pro chodce, uliční mobiliář a terénní úpravy. Součástí je i zpomalení motorové dopravy a řízené parkování, přednostní přístup ke službám veřejné dopravy a prostor pro veřejný život a komunitní aktivity.

Jak postupovat při tvorbě města pro chodce

- Identifikovat příležitosti ke zlepšování podmínek pro chůzi** zejména tam, kde lidé chodí nejčastěji.
- Zajistit pro chodce bezpečný přístup** do všech čtvrtí a ke klíčovým cílům například školám a školám, poliklinikám, úřadům, kulturním centrům, obchodům a zastávkám veřejné hromadné dopravy.
- Zohlednit při tvorbě principy Design for all**
Myslet na prostupnost území pro uživatele na vozíku s kočárkem a jinými omezeními.

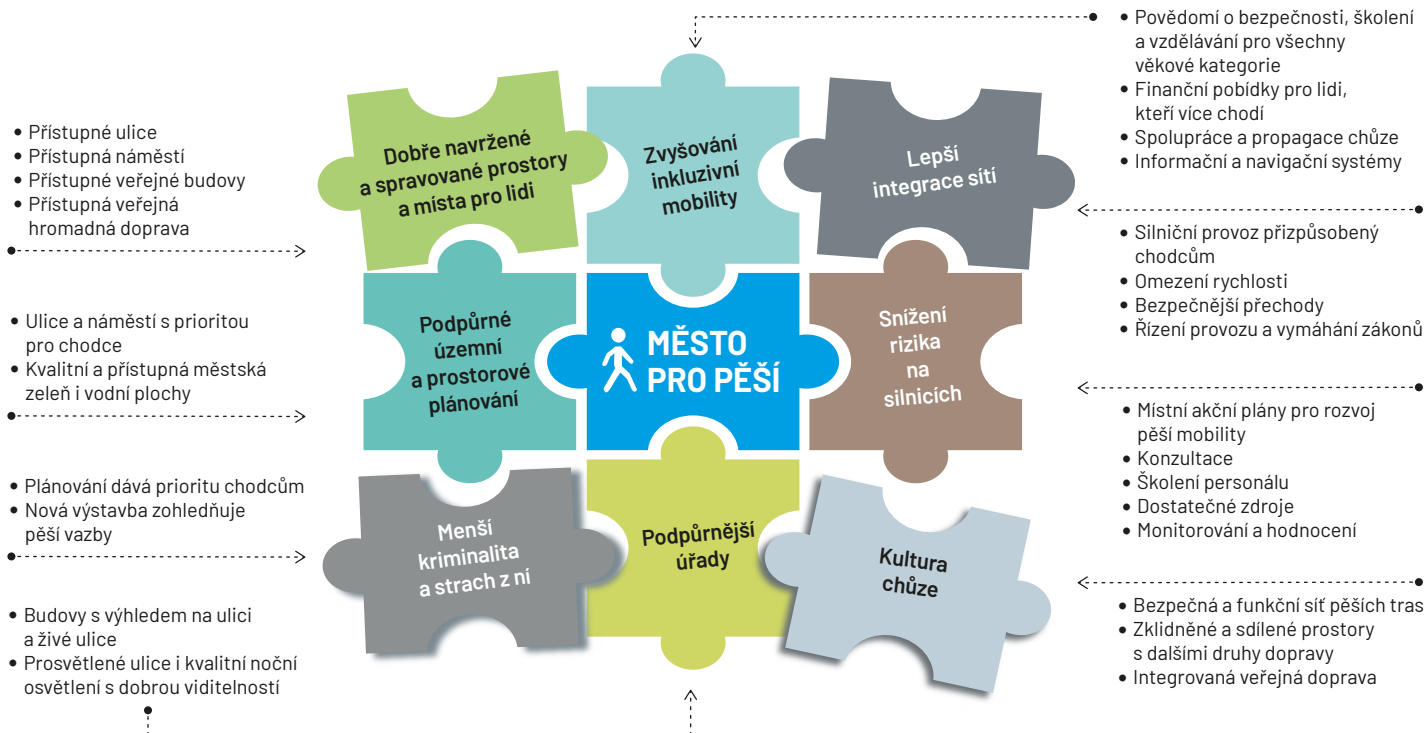
Zdroj: Globální příručka pro navrhování ulic

„Je nezbytné identifikovat příležitosti ke zlepšování podmínek pro chůzi tam, kde lidé chodí nejčastěji,“

> Jak vytvořit město vhodné pro chůzi?

Úspěšné přístupy se budou lišit podle kultury, místa a velikosti města. Nicméně ke kvalitě schůdnosti ve většině měst a příměstských oblastí přispívá několik atributů a komplexní přístup. Samotný přístup místních úřadů může zajistit větší počet pěších komunit. Tento přístup i možný závazek jsou stanoveny v *Mezinárodní chartě pěší dopravy* a je znázorněn na níže uvedeném schématu komplexního systému pěší dopravy.

> 8 kroků starosty, jak vytvořit města vhodná k chůzi

1 Rozhodnutí, že chcete podporovat chůzi

Udělejte viditelný závazek k naplňování potřeb lidí, kteří chodí pěšky.

- > Například podepište Mezinárodní chartu pro pěší dopravu.

2 Poznejte chování chodců

Zadejte výzkum chování chodců a současných podmínek pro chůzi.

- > Využijte dotazníky, místní šetření, pocitové mapy, data mobilních operátorů apod.
- > Pracujte s aktuálními datovými standardy pro pěší dopravu.

3 Identifikujte potenciál a zapojte veřejnost

Analyzujte výstupy z předchozího bodu a zapojte veřejnost do účasti na plánovacím procesu.

- > Například pořádejte akce zaměřené na požitek z chůze pro dospělé, seniory i školáky.

4 Identifikujte nedostatky

Zadejte posouzení současné schůdnosti.

Porozumějte podmínkám a nechte vypracovat politiku a plány pro chodce.

MEZINÁRODNÍ KVALITATIVNÍ MĚŘITKA
PRO HODNOCENÍ PODMÍNEK PRO CHODCE:

SIGNÁLY
PRO CHODCE
Bezpečnost přechodů
PŘÍSTUPNOST
Opatření ke zklidnění dopravy
Přístup k veřejné dopravě
ZNACENÍ
HLUKOVÉ ÚROVNĚ
Zapojení komunity
Kvalita chodníků
Pouliční osvětlení
BEZPEČNOST před kriminalitou
Přechody a tunely pro chodce
ZELENÉ PLOCHY
KVALITA OVZDUŠÍ
Urbanistický design
VEŘEJNÉ TOILETY

AUDIT PĚŠÍ DOPRAVY

1. Příprava a plánování, stanovení cílů auditu
2. Sběr dat, shromažďování informací o stavu infrastruktury
3. Terénní průzkum, místní šetření
4. Analýza a zhodnocení dat, identifikace problémů
5. Dotazníky a rozhovory s uživateli
6. Identifikace a seřazení priorit
7. Návrh možných řešení
8. Implementace opatření
9. Vyhodnocení a pravidelný monitoring

5 Prověření stávajících zásad a pravidel

> Prozkoumejte svou územně plánovací dokumentaci a další koncepční dokumenty, jestli podporují kvalitní řešení pro chůzi a prostupnost území.

Pokud ne, revidujte je.

- > Může se jednat o strategii rozvoje obce, územní studie, plán mobility, parkovací politiku a další.

6 Plánujte

> Spojte urbanisty a dopravní plánovače, aby společně vypracovali strategii pěší dopravy a akční plán pro jeho realizaci.

- > Podporujte mezioborovou spolupráci

7 Dokažte to

Uřete charakteristický projekt nebo klíčovou intervenci

- > například vytvořte pěší zóny nebo vedení kampaně za změnu chování, může zprostředkovat vizi a inspirovat k akci v celém městě, zvýšit hodnotu chůze a zvýšit zapojení a pochopení významu pěší dopravy.

8 Realizujte

> Zajistěte prostupnost pro pěší, kde je to nejvíce potřeba. Dokažte, že svá slova myslíte vážně.

- > Začněte vyhrazenými, bezpečnými a bezbariérovými chodníky, které budou propojovat všechny důležité cíle.

USPOKOJENÍ POTŘEB CHODCŮ TAM, KDE CHODÍ
NEJČASTĚJI, PROPOJENÍ ČTVRTI S CÍLOVÝMI
DESTINACEMI

